VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Kriptovaliutų apskaita ir mokesčiai

Seminaro data: 2026-09-30

Mokesčių informacijos departamentas

Seminaro planas

- Gyventojų pajamų mokestis ir su kriptovaliutos sandoriais susijusios individualios veiklos finansinė apskaita.
- Kriptovaliutos sandorių apmokestinimas pelno mokesčiu.
- Su virtualios valiutos (kriptovaliutos) generavimu bei pardavimu susijusios pridėtinės vertės mokesčio prievolės.
- Žetonai ir su jais susijusių sandorių pridėtinės vertės mokesčio prievolės.

Trumpiniai

- **CK** - Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.
- **Deklaracija GPM311** – nuolatinio Lietuvos gyventojo Metinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 forma (pildoma programine priemone – Vedliu).
- **EVRK** – Ekonominės veiklos rūšies klasifikatorius.
- **ES** – Europos Sąjunga.
- **GPMĮ –** Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.
- **GPM –** gyventojų pajamų mokestis.
- **Gyventojas –** nuolatinis Lietuvos gyventojas (sąvoka nustatyta GPMĮ 4 straipsnyje).
- **FAĮ** – Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.
- **FR0457 forma -** Fizinio asmens pranešimas apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir/arba kitai ekonominei veiklai.
- **FP** – finansinė priemonė.
- **ICO** - pirminis viešas žetonų platinimas.
- **IV** – individuali veikla.

Trumpiniai

- **NT** – nekilnojamasis turtas.
- **PMĮ** - Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas.
- **PVM –** pridėtinės vertės mokestis.
- **PSD** – privalomojo sveikatos draudimo įmoka.
- **Taisyklės** - gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040.
- **SODRA -** Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.
- **VDU -** vidutinio šalies darbo užmokesčio dydžio suma, taikoma apdraustųjų asmenų atitinkamų kalendorinių metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti.
- **VMI –** Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.
- **VSD –** valstybinio socialinio draudimo įmoka.
- **VP** - vertybiniai popieriai.
- **Žurnalas** – Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalas.

GPM ir su kriptovaliutos sandoriais susijusios IV finansinė apskaita

Pajamų pripažinimas

GPMĮ tikslais kriptovaliuta pripažįstama **trumpalaikiu turtu**, kuris gali būti naudojamas kaip atsiskaitymo priemonė už prekes ir paslaugas arba laikomas parduoti.

- gyventojui kriptovaliutą **iškeitus į eurus** ar į kitą oficialią valiutą (pvz. USD)
- gyventojui vienos rūšies kriptovaliutą **iškeitus į kitos rūšies kriptovaliutą**
- gyventojui kriptovaliuta **atsiskaičius už prekes ir/ar paslaugas**
- kai gyventojas už turimą (įsigytą) kriptovaliutą **papildomai gauną tam tikrą kiekį kriptovaliutos** (sąrašas nėra baigtinis)

laikoma, kad gyventojas gavo pajamas

Pajamų pripažinimas

Iškeitus kriptovaliutą į eurus	pardavimo pajamomis laikoma	visa už parduotą kriptovaliutą gauta piniginių lėšų eurais suma
Atsiskaičius kriptovaliuta už paslaugas ar prekes	pardavimo pajamomis laikoma	gautos paslaugos/prekės tikroji rinkos kaina*
Iškeitus vienos rūšies kriptovaliutą į kitą kriptovaliutą	pardavimo pajamomis laikoma	mainais gautos kriptovaliutos tikroji rinkos kaina (apskaičiuota eurais), buvusi keitimo momentu
Už turimą (įsigytą) kriptovaliutą papildomai gavus tam tikrą kiekį kriptovaliutos	pajamomis (kurios apmokestinamos priklausomai nuo rūšies) laikoma	gautos kriptovaliutos tikroji rinkos kaina, buvusi kriptovaliutos gavimo momentu

* Tikroji rinkos kaina, tai kaina, už kurią gali būti apsikeista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas (GPMĮ 2 straipsnio 20 dalis).

Pajamų pripažinimas

Pavyzdys Nr. 1

Gyventojas „A“ 2025 m. įsigijo kriptovaliutos - 1 vnt. ETH (Ethereum) už 2 300 Eur ir laiko ją elektroninėje piniginėje (už kriptovaliutos laikymą piniginėje atlygio (pvz., papildomos kriptovaliutos) negauna).

Klausimas. Ar gyventojui laikant 1 vnt. ETH piniginėje ir jo neparduodant (nekeičiant ar kt.), atsiranda prievolė mokėti pajamų mokestį ?

Ne

Pavyzdys Nr. 2

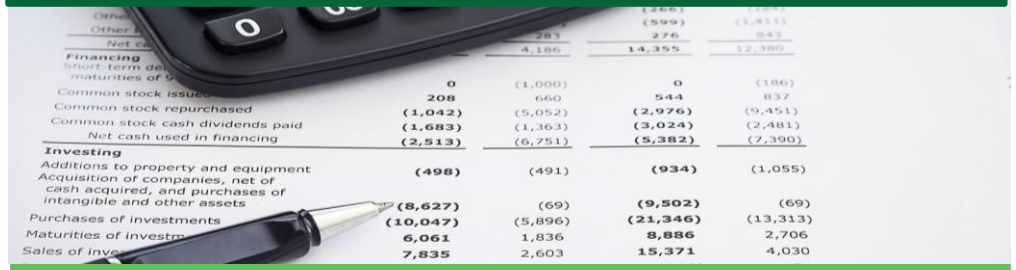

Gyventojas „A“ turimą 1 vnt. ETH (įsigytą už 2 300 Eur) 2026 m. iškeitė į 0,05 vnt. BTC (Bitcoin). Tarkime 0,05 vnt. BTC tikroji rinkos kaina, buvusi mainų metu buvo 2 600 Eur. Gyventojas mainai gautų BTC 2026 m. nepardavė ar kitaip neperleido.

Klausimas. Ar laikoma, kad gyventojas „A“ 2026 m. gavo pajamas ?

Taip

Kriptovaliutos ETH **pardavimo pajamomis** laikoma 2 600 Eur, o kriptovaliutos ETH **įsigijimo kaina** yra jos pirkimo kaina -

2 300 Eur

Pajamų pripažinimas

Pavyzdys Nr. 3

Gyventojas „A“ turimą 0,05 vnt. BTC kriptovaliutą 2026 m. iškeitė į eurus ir gavo 2 700 Eur, tačiau minėtas pinigines lėšas reinvestavo pirkdamas kitą kriptovaliutą.

Klausimas. Ar laikoma, kad gyventojas „A“ 2026 m. gavo pajamas ?

Taip

Kriptovaliutos BTC **pardavimo pajamomis** laikoma - 2 700 Eur, o kriptovaliutos BTC **įsigijimo kaina** yra jos tikroji rinkos kaina, buvusi jos įsigijimo metu (pavyzdys Nr. 2) -

2 600 Eur

Pavyzdys Nr. 4

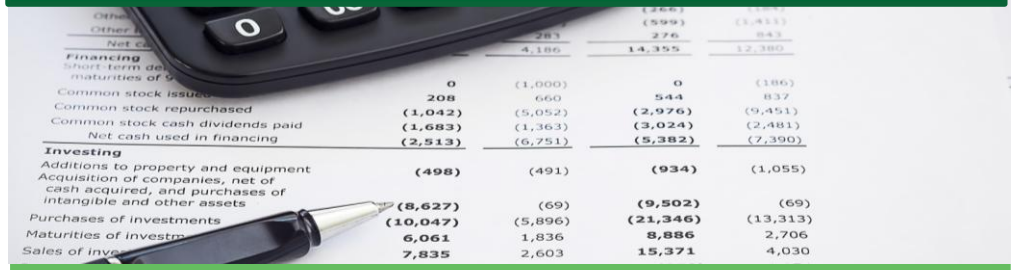

Gyventojas „B“ už 2026 m. įsigytą ir platformoje (keitykloje/piniginėje) laikomą kriptovaliutą BTC 2026 m. iš platformos papildomai gavo atlygį (palūkanas) - 0,001 vnt. BTC kriptovaliutos (kurios tikroji rinkos kaina, buvusi gavimo momentu buvo 50 Eur), tačiau jos nepardavė (neiškeitė ar kitaip neperleido).

Klausimas. Ar laikoma, kad gyventojas „B“ 2026 m. gavo pajamas ?

Taip

Gyventojo „B“ pajamomis, gautomis natūra, pripažįstama - 50 Eur

Pajamų pripažinimas

Kriptovaliutos pardavimo pajamoms

per **investicinę sąskaitą** nuo 2025 m. gaunamų pajamų pripažinimo ir apmokestinimo **režimas netaikomas** – pajamos pripažįstamos ir apmokestinamos bendra GPMĮ nustatyta tvarka, priklausomai nuo gautų pajamų rūšies

Pajamų apmokestinimas GPM

Kriptovaliutos pardavimo pajamos apmokestinamos GPM ir deklaruojamos:

kaip <u>IV pajamos</u>

jeigu tenkinami **visi** individualią veiklą apibūdinantys kriterijai

arba

atskirais atvejais kaip **<u>kito turto</u>** (t. y. ne individualios veiklos neregistruotino turto) pardavimo pajamos

jeigu kriptovaliutos pardavimo pajamos gautos pagal atsitiktinio/vienkartinio pobūdžio sandorius

Pajamų apmokestinimas GPM

IV kriterijai

- savarankiškumas
- tęstinumas
- siekis gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos

Individuali veikla, tai **savarankiška** bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla, kuria versdamasis gyventojas **siekia gauti pajamų** ar kitokios ekonominės naudos per **tęstinį laikotarpį**,

išskyrus: **NT pardavimo ir (ar) nuomos veiklą** ir sudaromus **FP sandorius***

* Lietuvos banko pateikta nuomone, FP yra taip pat priskiriami su kriptovaliutomis susiję išvestiniai sandoriai (pvz., finansiniai susitarimai, susieti su virtualiųjų valiutų verčių svyravimais) ir vertybinių popierių pobūdžio žetonai (t. y. žetonai, turintys vertybinių popierių požymių).

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdys Nr. 5

Platforma automatiškai kopijuoja kito asmens atliekamus kriptovaliutų mainus, o pats gyventojas „E“ nesiima jokių aktyvių veiksmų ir nesudarinėja kitokių su kriptovaliuta susijusių sandorių.

Klausimas. Ar laikoma, kad gyventojas „E“ vykdo IV ?

Ne

Kadangi netenkinamas savarankiškumo kriterijus, gyventojas „E“ nelaikomas vykdančiu IV. Tokios pajamos iš kriptovaliutos mainų apmokestinamos kaip ne IV kito turto pardavimo pajamos.

Pavyzdys Nr. 6

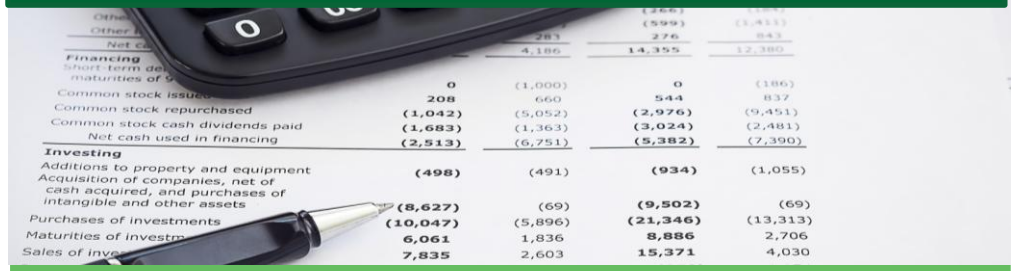

Gyventojas „F“ tęstinį laikotarpį „kasa“ kriptovaliutą ir ją platformose/keityklose spekuliaciniais tikslais keičia į eurus arba į kitą kriptovaliutą.

Klausimas. Ar laikoma, kad gyventojas „F“ vykdo IV ?

Taip

Kadangi tenkinami IV kriterijai, laikoma, kad gyventojas vykdo IV pagal pažymą, kurią turi įregistruoti VMI

Pajamų apmokestinimas GPM

Kito turto (t. y. neregistruotino ne individualios veiklos turto) apmokestinimas:

Gyventojo per metus gautų **kito turto** (kriptovaliutos nevykdant IV veiklos, asmeninių daiktų - baldų, drabužių ar kt.) pardavimo pajamų ir tokio turto įsigijimo išlaidų (apskaičiuotų GPMĮ 19 straipsnyje nustatyta tvarka), pagrįstų juridinę galią turinčiais dokumentais, **skirtumas**

Neviršijantis 2 500 Eur → Neapmokestinamas GPM ir nedeklaruojamas

Viršijantis 2 500 Eur → Apmokestinamas: jei pajamos gautos 2026 m. ar vėliau – taikant **15**/20/25/32 proc. GPM tarifą*

* Jeigu kalendoriniais metais gautos apmokestinamosios kito turto pardavimo ir kitos su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos (išskyrus GPMĮ 6 straipsnyje nustatytas išimtis) neviršija 12 VDU dydžio sumos (2026 m. 12 VDU — 27 745,80 Eur), taikomas 15 proc. pajamų mokesčio tarifas, o jei viršija - tai šį dydį viršijanti pajamų suma, ją sumuojant su kitomis metinėmis apmokestinamosiomis pajamomis (taip pat įskaičiuojama ir 12 VDU neviršijanti pajamų suma) apmokestinama taikant 6 straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nustatytus 20, 25, 32 proc. pajamų mokesčio tarifus.

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdys Nr. 7

Gyventojas „Y“ 2026 m. pardavė 10 vnt. TON (Toncoin) kriptovaliutos už 50 Eur (įsigyta už 20 Eur) bei 1 vnt. SOL (SOLANA) kriptovaliutos už 130 Eur (įsigyta už 18 Eur). Gyventojas IV nevykdo ir daugiau kito turto pardavimo pajamų 2026 m. negavo.

Klausimas. Ar gyventojui „Y“ nuo gautų kriptovaliutų pardavimo pajamų reikės mokėti GPM ?

Ne

Nes skirtumas tarp kriptovaliutų pardavimo pajamų ir jų įsigijimo išlaidų neviršija 2 500 Eur (180 Eur – 38 = 142 Eur)

Pavyzdys Nr. 8

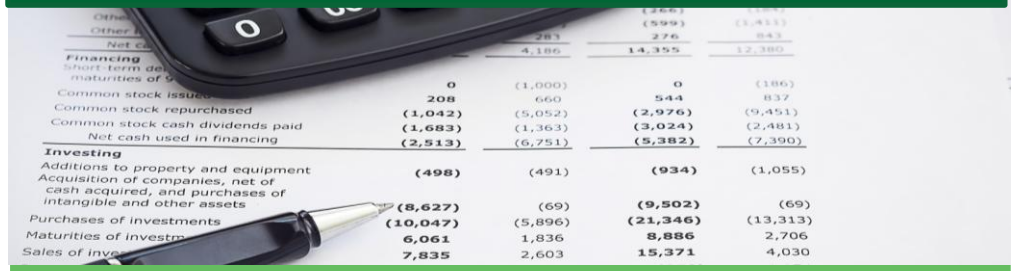

Gyventojas „R“ 2026 m. pardavė 0,05 vnt. BTC (Bitcoin) kriptovaliutos už 2 800 Eur (įsigyta už 100 Eur). Be to, gyventojas 2026 m. pardavė kompiuterį už 650 Eur (įsigytas už 800 Eur). Gyventojas IV nevykdo.

Klausimas. Ar gyventojui „R“ nuo metinių kito turto pardavimo pajamų reikės mokėti GPM ?

Taip

Skirtumas tarp metinių kito turto pardavimo pajamų ir jų įsigijimo išlaidų viršija 2 500 Eur (3 450 Eur – 900 = 2 550 Eur), todėl gyventojui nuo 50 Eur reikės sumokėti 15 proc. GPM.

Pajamų apmokestinimas GPM

IV pagal pažymą pajamų pripažinimas:

Pinigų apskaitos principas

Pajamos pripažįstamos faktišku pajamų gavimo momentu

Kaupimo apskaitos principas*

Pajamos pripažįstamos, kai uždirbamos, neatsižvelgiant į apmokėjimo laiką

*** Kaupimo apskaitos principą turi taikyti** tas IV vykdantis gyventojas, kuris:

- yra **įregistruotas PVM mokėtoju** arba,
- kuris savo veiklai priskiria (nustatyta tvarka VMI **pateikdamas užpildytą FR0457 formą**) ir joje naudoja ilgalaikį turtą.

Apskaičiuojant ir deklaruojant **2023 m. ir vėlesnių** mokestinių laikotarpių pajamas, individualią veiklą vykdantys gyventojai, **neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo**, gali pasirinkti kurį (pinigų ar kaupimo) apskaitos principą taikyti (pasirinkus taikyti kaupimo apskaitos principą, jis privalės būti taikomas iki veiklos pabaigos).

Pajamų apmokestinimas GPM

IV pagal pažymą pajamų apmokestinimas

IV pajamos

Leidžiami atskaitymai

IV apmokestinamosios pajamos

Pajamų apmokestinimas GPM

IV pagal pažymą pajamų (išskyrus žemės ūkio veiklos pajamas) apmokestinimas 2026 m.

20 proc. GPM

Jeigu IV pagal pažymą metinės apmokestinamosios pajamos **neviršija 42 500 Eur**, GPM apskaičiuojamas taikant pajamų mokesčio kreditą ir tokiu atveju:

- IV apmokestinamųjų pajamų, **neviršijančių 20 000 eurų**, suma faktiškai apmokestinama 5 proc. dydžio GPM
- IV apmokestinamosioms pajamoms didėjant **nuo 20 000 eurų iki 42 500 eurų**, priklausomai nuo jų dydžio, faktiškai mokamas GPM didėja nuo 5 iki 20 proc.

20, 25, 32 proc. GPM

Jeigu IV pagal pažymą metinės apmokestinamosios pajamos **viršija 42 500 Eur**, pajamų mokesčio kreditas netaikomas ir **visa** tokių pajamų suma apmokestinama taikant pagrindinius GPM tarifus (20, 25 ar 32 proc.), sumuojant visas metines pajamas.

Pajamų apmokestinimas GPM

IV **leidžiamais atskaitymais** laikomos gyventojo patirtos su IV pajamomis susijusios įprastinės šiai veiklai išlaidos (GPMĮ 18 straipsnis)

IV pajamų gavęs (uždirbęs) gyventojas gali **pasirinkti** iš jų atimti:

faktiškai patirtas su IV pajamų gavimu (uždirbimu) susijusias išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais

arba

sumą, lygią 30 proc. kalendoriniais metais gautų (uždirbtų) IV pajamų

(nuostata netaikoma, jei IV pajamų (ar jų dalį) veiklą vykdantis gyventojas gavo iš darbdavio)

Pajamų apmokestinimas GPM

IV leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos (pasirinkus „faktiškai patirtų išlaidų“ būdą), pvz.:

- parduotos (išmainytos) kriptovaliutos įsigijimo išlaidos, komisiniai mokėjimai platformai/keityklai, susiję su kriptovaliutos įsigijimu ir pardavimu ar pervedimu iš vienos sąskaitos į kitą
- IV naudojamo turto nuomos, įsigijimo (išskyrus GPMĮ 18 str. nurodytas išimtis), eksploatavimo bei remonto išlaidos (veikloje naudojamas ilgalaikis turtas turi būti nurodytas FR0457 formoje)
- VSD ir PSD įmokos
- kriptovaliutos gamybai sunaudotos elektros energijos išlaidos, apskaičiuotos, pvz., pagal faktiškai sunaudotą, pagrįstą skaitiklių parodymais, kiekį, siejamą su IV pajamų uždirbimu, ir kt.

IV leidžiamiems atskaitymams nepriskiriamos pvz., kriptovaliutos įsigijimo išlaidos, tenkančios kitam asmeniui padovanotos, prarastos (dėl keityklos bankroto, užmiršus slaptažodį ar pan.), pavogtos kriptovaliutos kiekiui.

Pajamų apmokestinimas GPM

Pasirinkus faktiškai patirtų išlaidų priskyrimo IV leidžiamiems atskaitymams būdą, išlaidos turi būti pagrįstos dokumentais:

- turinčiais visus Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme bei kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus (sąskaitomis faktūromis, PVM sąskaitomis faktūromis ir kt.), o
- kriptovaliutos (ir kitų prekių ar paslaugų) įsigijimo **iš užsienio** įmonių ir gyventojų atvejais, išlaidos gali būti pagrindžiamos užsienio įmonių ir gyventojų surašytais dokumentais, jeigu iš šių dokumentų galima nustatyti **ūkinės operacijos turinį**, t. y. kada, kas, kam, kokią prekę (paslaugą) ir už kiek pardavė.

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdžiui,

kriptovaliutą platformose/keityklose įsigijusių gyventojų patirtos išlaidos gali būti pripažįstamos pagal **keityklų ataskaitas, išrašus ar pažymas iš prekybos platformų**, ar kt. dokumentus, kurie patvirtina, kad buvo sumokėta už kriptovaliutą bei iš tokio dokumento (-ų) matomas ūkinės operacijos/ūkinio įvykio turinys ir data, ūkinės operacijos/įvykio rezultatas, prekės pavadinimas ir kaina, t. y. iš kurių galima nustatyti:

- kokio asmens (kieno),
- kada,
- kiek,
- kokios kriptovaliutos įsigyta
- bei už kokią vertę (kainą) ji įsigyta (pirkta už įneštas į sąskaitą asmenines lėšas, gauta mainais į kitą kriptovaliutą ar kt.).

Pajamų apmokestinimas GPM

Jei prekybos kriptovaliuta IV vykdantis gyventojas kriptovaliutą įsigyja iš kito gyventojo (t. y. ją perka ne platformoje)

- kuris nevykdo IV → pirkėjas turi išrašyti sąskaitą faktūrą (jei pirkėjas ne PVM mokėtojas), joje save nurodydamas pirkėju (Taisyklių 30 punktas)
- kuris vykdo IV → pardavėjas turi išrašyti sąskaitą faktūrą (arba PVM sąskaitą faktūrą, jei jis yra PVM mokėtojas)

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdys Nr. 9

Gyventojas „G“ vykdo prekybos kriptovaliuta IV. 2026-01-15 jis įsigijo 1 120 vnt. USDT kriptovaliutos už 1 000 Eur (įskaitant komisinius), tačiau 2026 m. jos pardavė 900 vnt. (likusią planuoja parduoti vėlesniais metais).

Klausimas. Jei gyventojas leidžiamais atskaitymais pasirinks laikyti faktines išlaidas, pagrįstas dokumentais, kokią USDT kriptovaliutos įsigijimo išlaidų sumą, 2026 m. galės priskirti leidžiamiems atskaitymams ?

1 000 Eur | ar | 803,57 Eur

Pavyzdys Nr. 10

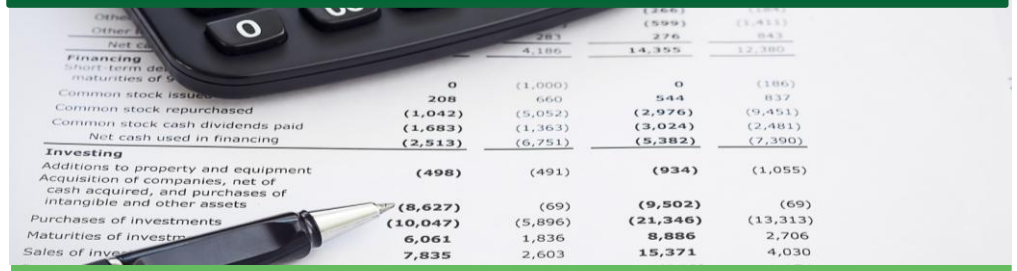

Financing				
Common stock issued	0	(1,000)	0	(186)
Common stock repurchased	208	660	544	837
Common stock cash dividends paid	(1,042)	(5,052)	(2,976)	(9,451)
Net cash used in financing	(1,683)	(1,363)	(3,024)	(2,481)
	(2,513)	(6,751)	(5,382)	(7,390)
Investing				
Additions to property and equipment	(498)	(491)	(934)	(1,055)
Acquisition of companies, net of cash acquired, and purchases of intangible and other assets	(8,627)	(69)	(9,502)	(69)
Purchases of investments	(10,047)	(5,896)	(21,346)	(13,313)
Maturities of investments	6,061	1,836	8,886	2,706
Sales of investments	7,835	2,603	15,371	4,030

Gyventojas „J“ vykdo prekybos kriptovaliuta IV ir sudaro kriptovaliutos pirkimo-pardavimo sandorius platformoje. Gyventojas turi banko sąskaitos išrašą pagal kurį galima nustatyti į platformos sąskaitą pervedamų ir vėliau iš minėtos sąskaitos „išsigryninamų“ lėšų sumas.

Klausimas. Ar vien tik toks dokumentas pakankamas siekiant pagrįsti patirtas kriptovaliutos įsigijimo išlaidas ?

Ne

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdys Nr. 11

Gyventojas „I“ įregistravo kriptovaliutos gamybos ir prekybos IV ir tam, kad galėtų „kasti“ kriptovaliutą įsigijo 5 kompiuterius, kuriuos priskirs ilgalaikiam turtui (jis negavo IV pajamų iš darbdavio).

Klausimas. Ar gyventojas „I“ galės leidžiamiems atskaitymams priskirti kompiuterių įsigijimo išlaidas?

Taip, jeigu:

turės kompiuterių įsigijimą patvirtinančius dokumentus (atitinkančius GPMĮ 18 straipsnio 8 ar 9 dalies reikalavimus) ir kompiuterius nurodys FR0457 formoje.

Pavyzdys Nr. 12

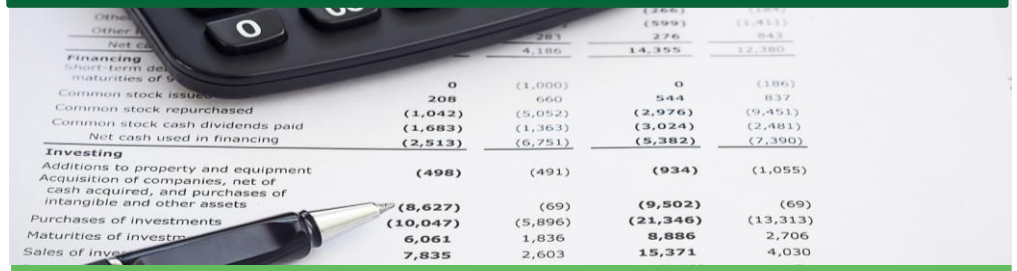

Common stock issued	0	(1,000)	0	(186)
Common stock repurchased	208	660	544	837
Common stock cash dividends paid	(1,042)	(5,052)	(2,976)	(9,451)
Net cash used in financing	(1,683)	(1,363)	(3,024)	(2,481)
	(2,513)	(6,751)	(5,382)	(7,390)
Investing				
Additions to property and equipment	(498)	(491)	(934)	(1,055)
Acquisition of companies, net of cash acquired, and purchases of intangible and other assets	(8,627)	(69)	(9,502)	(69)
Purchases of investments	(10,047)	(5,896)	(21,346)	(13,313)
Maturities of investments	6,061	1,836	8,886	2,706
Sales of investments	7,835	2,603	15,371	4,030

Gyventojas „H“ vykdo prekybos kriptovaliuta IV, tačiau tarkime 2026 m. patirs nuostolį.

Klausimas. Ar gyventojas šį nuostolį galės perkelti į 2027 m. ir dengti 2027 m. IV apmokestinamąsias pajamas („veiklos pelną“)?

Taip — Taikant kaupimo apskaitos principą

Ne — Taikant pinigų apskaitos principą

Pajamų apmokestinimas GPM

Pavyzdys Nr. 13

Gyventojas „L“ vykdo prekybos kriptovaliuta IV (jis negavo IV pajamų iš darbdavio). Šis gyventojas kriptovaliutas „X“(2024 m. pirktas už 30 000 Eur) 2026 m. pardavė (iškeitė į eurus) ir gavo (uždirbo) 50 000 Eur. Gyventojas sumokėjo 100 Eur su kriptovaliutų „X“ pirkimu-pardavimu susijusių komisinių mokesčių. Gyventojui nuo 2026 m. gautų (uždirbtų) IV pajamų apskaičiuotos mokėtinos 2 242,33 Eur VSD ir 1 250,12 Eur PSD įmokos. Gyventojas leidžiamais atskaitymais pasirenka laikyti faktiškai patirtas išlaidas.

Klausimas. Kaip apskaičiuojamos gyventojo „L“ 2026 m. IV apmokestinamosios pajamos

1) Gyventojo gautos kriptovaliutų „X“ pardavimo pajamos - **50 000 Eur.**

2) Leidžiami atskaitymai – **33 592,45** Eur (30 000 + 100 + 2 242,33 + 1 250,12), šią sumą pagrindžiant dokumentais.

3) 2026 m. IV apmokestinamosios pajamos, kurios apmokestinamos GPM – **16 407,55 Eur** (50 000 Eur – 33 592,45 Eur).

4) Nuo 16 407,55 Eur apmokestinamųjų IV pajamų 2026 m. būtų apskaičiuotas **820,38 Eur GPM**: apskaičiuojamas GPM (16 407,55 x 20 proc. GPM tarifas = 3 281,51 Eur), tada skaičiuojamas pajamų mokesčio kreditas (kai apmokestinamosios IV pajamos neviršija 20 000 Eur per metus, skaičiuojamas pagal formulę 16 407,55 x 0,15 = 2 461,1325 Eur) ir tada nuo apmokestinamųjų IV pajamų apskaičiuota GPM suma yra mažinama pajamų mokesčio kredito suma (3 281,51 – 2 461,1325 = 820,38 Eur).

IV pajamų apmokestinimas VSD ir PSD įmokomis

Gyventojų, vykdančių individualią veiklą, mokamas VSD ir PSD įmokas administruoja (nustato įmokų mokėjimo tvarką, mokestinę bazę, terminus ir kt.) – **SODRA.**

SODROS informacijos centro telefonas +370 5 250 0883; internetinė svetainė www.sodra.lt

IV pajamų finansinė apskaita

IV vykdantis gyventojas privalo

tvarkyti finansinę apskaitą Taisyklėse nustatyta tvarka

Viena iš Taisyklėse nustatytų prievolių - **pildyti Žurnalą**, kurio pagrindu ir turi būti užpildoma gyventojo Deklaracija GPM311

IV pajamų finansinė apskaita

GYVENTOJO INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APSKAITOS ŽURNALAS

_____

(gyventojo vardas, pavardė, asmens kodas)

_____

(gyvenamoji vieta)

_____

(veiklos pavadinimas)

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos ir (arba) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo		
1	2	3	4	5	6	7	8

Gyventojai privalo saugoti apskaitos dokumentus, kuriais pagrindžiamos pajamos ir išlaidos, bei apskaitos registrus (Žurnalus ir kt.) ne mažiau kaip **10 metų.**

IV pajamų finansinė apskaita

Žurnale turi būti įrašomos

- pagal visus sandorius, susijusius su kriptovaliuta, **gautos (uždirbtos) pajamos**, kurios pripažįstamos IV pajamomis;
- išlaidos, patirtos pagal visus kritovaliutos įsigijimo sandorius - jeigu leidžiamiems atskaitymams priskiriamos **faktiškai patirtos išlaidos.**

Terminas

- duomenys apie gautas (uždirbtas) pajamas ir patirtas išlaidas į Žurnalą turi būti įrašomi ne vėliau kaip **iki paskutinės kito mėnesio dienos**;

Eurai

- gautos kriptovaliutos pajamos ir šios valiutos įsigijimo išlaidos turi būti perskaičiuotos į eurus ir **Žurnale nurodomos eurais:**

- pajamas ir išlaidas apskaitant pagal kiekvieno sandorio sudarymo metu buvusį kriptovaliutų keityklų kursą;
- jei pajamos gaunamos/išlaidos patiriamos periodiškai (sandorių daug), galima neperskaičiuoti kiekvieno sandorio vertės į eurus, o perskaičiuoti į eurus metinius veiklos rezultatus (pagal kiekvieną kriptovaliutą atskirai), taikant kriptovaliutų keityklų kursą, buvusį atitinkamų kalendorinių metų gruodžio 31 dieną.

IV pajamų finansinė apskaita

Kriptovaliutos ir euro keitimo santykio teisės aktai nereglamentuoja, todėl jį, naudodamasis visa prieinama informacija ir palyginamaisiais duomenimis rinkoje, nusistatyti turi pats pajamas gavęs (uždirbęs)/išlaidas patyręs gyventojas:

Pajamų/išlaidų sumą eurais gyventojas gali apskaičiuoti, pvz., vadovaudamasis virtualių valiutų keityklų kursu, buvusiu faktiniu pajamų gavimo (uždirbimo)/išlaidų patyrimo momentu (dieną).

Laisvos formos dokumente (pažymoje, suvestinėje ar kt.) gyventojas turėtų aprašyti/fiksuoti (pvz., darant duomenų kopijas kompiuteryje) ne tik šaltinį (kurios keityklos kursu buvo naudotasi apskaičiuojant pajamas/išlaidas eurais), bet ir datą, kuria naudotas kursas užfiksuotas.

IV pajamų finansinė apskaita

Jeigu sudaromi sandoriai fiksuojami, pvz., elektroninėje platformoje gyventojo vardu turimoje virtualioje keitykloje (skaitmeninėje piniginėje) ir informacinėse sistemose suformuojami elektroniniai dokumentai – ataskaitos, tai tokie dokumentai, kaip papildomi apskaitos registrai, būtų pakankami dokumentai pajamoms ir išlaidoms pagrįsti, jeigu iš jų galima nustatyti mokesčiams apskaičiuoti reikiamus duomenis (t. y. identifikuoti kiekvieną įvykusią operaciją – kas, kada, kiek, kokios kriptovaliutos pirko-pardavė, kokia pajamų suma gauta/kokios išlaidos patirtos).

Priklausomai nuo sandorių skaičiaus, gyventojo nuožiūra elektroninės ataskaitos (viena ar kelios) gali būti formuojamos už dieną ar kt. laikotarpį, bet pagal Taisyklių nuostatas, svarbu, kad tokia ataskaita būtų suformuojama **ne rečiau nei už mėnesį**.

Jei kriptovaliutos sandorius gyventojas sudaro keliose elektroninėse platformose, ataskaitiniai duomenys (pagal gyventojo turimas ataskaitas) apie **kiekvienoje** iš platformų per atitinkamą mėnesį sudarytus sandorius turi būti fiksuojami **atskirose** Žurnalo eilutėse.

IV pajamų finansinė apskaita

Metų pabaigoje atliekama inventorizacija

Inventorizacija įforminama laisvos formos dokumentu, kuriame nurodoma: neparduotos kriptovaliutos rūšis, kiekis, įsigijimo kaina, suma.

Inventorizacijos duomenys įrašomi (suma su minuso ženklu) į Žurnalo 6 skiltį „Prekių įsigijimo išlaidos“.

Kito mokestinio laikotarpio (kalendorinių metų) pradžioje Žurnale (6 skiltyje) daromas toks pat įrašas su pliuso ženklu.

IV pajamų finansinė apskaita

Pavyzdys Nr. 14

Gyventojas „M“ vykdo prekybos kriptovaliuta IV ir taiko pinigų apskaitos principą. Šis gyventojas 2025-01-02 įsigijo kriptovaliutos BTC už 40 000 Eur, o 2026-09-01 ją visą pardavė (iškeitė į eurus) ir gavo 50 000 Eur.

Klausimas. Kaip Žurnale turi būti registruojamos kriptovaliutos BTC įsigijimo išlaidos ir pardavimo pajamos ?

- Žurnale gyventojas „M“ turėjo registruoti 2025-01-02 pirktos kriptovaliutos įsigijimo išlaidas (pirktą BTC kiekį ir pirkimo kainą – 40 000 Eur);
- gyventojas „M“ turėjo apskaičiuoti (inventorizuoti) 2025 m. pabaigoje (gruodžio 31 d.) turėtą neparduotos kriptovaliutos likutį ir jį (kiekį bei pirkimo išlaidas – 40 000 Eur) su minuso ženklu įrašyti į Žurnalo skiltį „Išlaidos ir (arba) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu“. 2026 m. pradžioje, Žurnale gyventojas turėjo įrašyti tokį patį įrašą su pliuso ženklu;
- pardavęs kriptovaliutą, gyventojas „M“ turėjo Žurnale registruoti 2026-09-01 gautas BTC pardavimo pajamas (parduotą BTC kiekį ir pardavimo pajamų sumą – 50 000 Eur).

IV pajamų finansinė apskaita

i.APS – supaprastintos finansinės apskaitos sistema gyventojams, vykdantiems individualią veiklą ir ji pasiekiama nuotoliniu būdu internetu bei per mobilius įrenginius.

i.APS – tai **nemokama paslauga**, kuria neprivaloma naudotis, galima pradėti ir baigti naudotis, kada panorėjus.

IV pajamų finansinė apskaita

Žurnalo i. APS užpildymo pavyzdys kriptovaliutos įsigijimo – pardavimo sandorius sudarant platformoje:

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS | i.EKA

- Pradžia
- Pajamos
- Išlaidos
- E. kvitų ruošiniai
- Įkelti rinkmeną
- E. sąskaitų ruošiniai
- Mokesčiai
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė

Apskaitos žurnalas

Individuali veikla pagal pažymą

Eksportuoti PDF

Visas laikas

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (EUR)	Išlaidos - leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo	Ilgalaikio turto eksploatavimo ir kitos išlaidos	Mokesčiai, rinkliavos
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2026-08-26	Kitos pajamos KP-00001	kriptovaliuta bitcoin 0,0001	12000,00			
2.	2026-08-18	2025-08-26 Pirkimo dokumentas PD-00003	kritovaliutos bitcoin 0,0001 vnt. įsigijimas		10000,00		
			Iš viso:	12000,00	10000,00	0,00	0,00

Rodoma **1-2** iš **2**

Žetonų apmokestinimas GPM

Mokesčių požiūriu virtualiąja valiuta laikomas toks instrumentas, kuris savo savybėmis analogiškas tokioms priemonėms, kaip *bitcoin*, *ethereum*, *ripple*, *litecoin* ir pan. Tačiau virtualiąja valiuta gali būti pripažintas ir kitoks instrumentas, pvz. tam tikros rūšies **žetonas**.

- **vertybinių popierių pobūdžio žetonai** (*angl*. security token)
- **prekių arba paslaugų žetonai** (*angl*. utility token)

Pvz., nepakeičiamų žetonų - NFT (angl. non-fungible token), jeigu jie yra prekių ar paslaugų žetonai, pardavimo apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos ta pačia tvarka kaip ir pajamos, gautos už **kriptovaliutos pardavimą.**

Palūkanų, gautų už keityklai perduotą kriptovaliutą, apmokestinimas GPM

Kriptovaliutos pervedimas ir laikymas platformoje/keitykloje, siekiant gauti atlygį – palūkanas už jos laikymą toje platformoje/keitykloje, sukelia mokestines pasekmes **gaunamų palūkanų atžvilgiu**, kurios apmokestinamos:

kaip **kitos palūkanos** (2026 m. ir vėliau taikomas 15, 20, 25, 32 proc. GPM tarifas*; netaikant 500 Eur lengvatos)

jei gyventojas nevykdo su kriptovaliutos sandoriais susijusios IV

arba

kaip **IV pajamos**

jeigu gyventojas verčiasi su kriptovaliutų sandoriais susijusia IV

* 15/20/25/32 proc. GPM tarifas taikomas ta pačia GPMĮ 6 straipsnio 1-2 dalyse nustatyta tvarka, kaip ir kito (ne individualios veiklos neregistruotino) turto pardavimo pajamoms (žr. 14 skaidrę).

Pajamų deklaravimas

Deklaracija GPM311

teikiama iki kitų kalendorinių metų, po to kai pajamos gautos (uždirbtos), **gegužės 1 d.**
(už 2026 m., jiems pasibaigus, iki 2027-05-03)

Individualios veiklos pajamos deklaruojamos Vedlio dalyje C „Individualios veiklos pajamos“ **93** pajamų rūšies kodu

Kito turto pardavimo pajamos deklaruojamos*
Vedlio dalyje D „Turto pajamos“ **13** pajamų rūšies kodu

Palūkanos dėl kriptovaliutos laikymo (kai nepriskiriamos IV pajamoms) deklaruojamos
Vedlio dalyje E „Palūkanos “ **59** pajamų rūšies kodu

Deklaracijoje GPM311 apskaičiuotas mokėtinas GPM turi būti sumokėtas iki gegužės 1 d. (už 2026 m. iki 2027-05-03), į VMI sąskaitą **įmokos kodu 1441**

- Gyventojo per kalendorinius metus gautų **kito turto** (**kriptovaliutos nevykdant IV**, asmeninių daiktų - baldų, drabužių ar kt.) pardavimo pajamų ir tokio turto įsigijimo išlaidų (apskaičiuotų GPMĮ 19 straipsnyje nustatyta tvarka), pagrįstų juridinę galią turinčiais dokumentais, **skirtumas, neviršijantis** 2 500 Eur, GPM **neapmokestinamas ir nedeklaruojamas.**

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Kriptovaliutų sandorių apmokestinimas pelno mokesčiu

Kriptovaliutos pripažinimas

PMĮ tikslais kriptovaliuta pripažįstama **trumpalaikiu turtu**, kuris gali būti naudojamas kaip atsiskaitymo priemonė už prekes ir paslaugas arba laikomas parduoti.

Lietuvoje mokesčių mokėtojų apskaita tvarkoma ir apskaitos dokumentai surašomi naudojant **eurą**, todėl visi sandoriai, vykdomi virtualiąja valiuta, registruojami naudojant eurą.

Pajamų pripažinimas

Įmonei **pagaminus** kriptovaliutą	Pelno mokesčio bazės neatsiranda
Pagamintą kriptovaliutą **pardavus**	Apmokestinamosiomis pajamomis pripažįstama suma, apskaičiuota iš virtualiosios valiutos pardavimo kainos atėmus jos pasigaminimo kainą
Įmonei kriptovaliutą **nusipirkus** šios valiutos rinkoje	Pelno mokesčio bazės neatsiranda
Įmonei kriptovaliutą **perpardavus**	Apmokestinamosiomis pajamomis pripažįstamas skirtumas tarp virtualiosios valiutos pardavimo ir įsigijimo kainos

Pajamų pripažinimas

Pavyzdys Nr. 1
Situacija: Įmonė užsiima kriptovaliutos (Bitcoin, Ethereum ar kt.) prekybos veikla. 2024 metų mokestiniu laikotarpiu įsigijo Bitcoin, kuriuos 2025 m. realizuoja (parduoda ar iškeičia į kitą virtualią valiutą). **Klausimas**: Kuriuo mokestiniu laikotarpiu turi būti pripažįstamos įmonės pajamos? **Atsakymas:** Kadangi virtuali valiuta pripažįstama trumpalaikiu turtu, kuris gali būti naudojamas kaip atsiskaitymo priemonė už prekes (ar paslaugas) arba laikomas parduoti, todėl kai įmonė 2024 metais įsigijo virtualią valiutą ir ją turi, tai pelno mokesčio tikslais nelaikoma, kad ji gauna (uždirba) pajamas, neatsižvelgiant į virtualių valiutų kainų svyravimus. Tada kai įmonė šią įsigytą virtualią valiutą realizuoja (parduoda ar iškeičia į kitą virtualią valiutą), šiuo atveju 2025 m. ji turi pripažinti apmokestinamąsias pajamas, t. y. sumą, apskaičiuotą iš Bitcoin pardavimo kainos atėmus jos įsigijimo kainą.

Pajamų pripažinimas

Pavyzdys Nr. 2

Situacija: Įmonė įsigytus Bitcoin savo apskaitoje (pvz., mokestinio laikotarpio pabaigoje) nustatyta tvarka perkainoja ir perkainojimo skirtumą apskaito pajamose.

Klausimas: Ar šios pajamos yra apmokestinamos pelno mokesčiu?

Atsakymas: Kai įmonė įsigytus bitcoinus savo apskaitoje (pvz., mokestinio laikotarpio pabaigoje) nustatyta tvarka perkainoja ir perkainojimo skirtumą apskaito pajamose, tai jos priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms (PMĮ 12 straipsnio 7 punktas).

Atsiskaitymas kriptovaliuta

Pardavėjo (paslaugų teikėjo) mokestinės prievolės

Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos uždirbtomis tada, kai prekės yra parduotos. Pajamos už paslaugas laikomos uždirbtomis, kai paslaugos arba darbai yra atlikti (PMĮ 7 straipsnio 1 dalis).

Jeigu už vieneto parduotas prekes ir (arba) paslaugas pirkėjas atsiskaito kriptovaliuta, tai pelno mokesčio požiūriu laikoma, kad vienetas įsigijo turtą (kriptovaliutą) už sumą, įtrauktą į vieneto pajamas, gautą už prekes ir paslaugas.

Atsiskaitymas kriptovaliuta

Pirkėjo (paslaugų gavėjo) mokestinės prievolės

Kai vienetas už įsigytą prekes ar paslaugas atsiskaito kriptovaliuta, tai prekių ar paslaugų įsigijimo kaina yra jo į pajamas įtraukta kriptovaliutos pardavimo kainą atitinkanti suma.

Atsiskaitymus kriptovaliuta už įsigytas prekes ir (arba) paslaugas vykdantis vienetas turi pripažinti **kriptovaliutos pardavimo pajamas** (skirtumą tarp pardavimo ir pirkimo kainos) ir kartu registruoti prekių ar paslaugų įsigijimą.

Žetonai

Praktikoje žetonai skirstomi į:

- VP prilyginamus žetonus (kurie turi VP požymių)
- Prekių/paslaugų žetonus (kurie suteikia teisę ateityje už juos gauti prekę/paslaugą)
- Žetonus, kurie nelaikomi VP ar prekių/paslaugų žetonais

Sąvoka „žetonas“ neturi vieningo apibrėžimo. Kiekvienu atveju, vertinant kokiai rūšiai priskirtinas žetonas, yra nustatoma pagal jo savybes, kurios yra apibrėžiamos žetonų platinimo dokumentuose (praktikoje dažnai vadinamose „baltosiomis knygomis“).

VP prilyginami žetonai

Virtaliųjų vienetų (žetonų) emitento mokestinės prievolės

Vieneto ICO metu surinktos lėšos nelaikomos pelno mokesčio objektu, kai ICO metu išleidžiami žetonai turi VP požymių, apibrėžtų CK 1.101 – 1.108 straipsniuose, (t. y. suteikia teises, į įmonės valdymą, pelno dalį ar kt.) ir gauta suma atitinka platintojo prisiimtų įsipareigojimų sumą.

Už išplatintus VP laikomus žetonus gautos lėšos (ar jų dalis) įtraukiamos į apmokestinamąsias pajamas, jeigu žetonų platintojas neprisiima jokių įsipareigojimų arba įsipareigojimų suma yra mažesnė už surinktų lėšų sumą.

VP prilyginami žetonai

Virtualiųjų vienetų (žetonų) <u>įgijėjo</u> (investuotojo) mokestinės prievolės

Vienetų (investuotojų), įsigijusių virtualiųjų žetonų, laikomų VP, apmokestinamosioms pajamoms yra priskiriamos uždirbamos palūkanos bei pajamos iš tokių virtualiųjų žetonų perleidimo. Turto vertės padidėjimo pajamomis laikomas to turto perleidimo kainos ir įsigijimo kainos skirtumas (PMĮ 16 straipsnio 1 dalis).

Prekių ar paslaugų žetonai

Kai ICO metu išleidžiami virtualieji žetonai suteikia teisę naudoti produktą ar naudotis paslaugomis jais atsiskaitant, šios už išplatintus žetonus surinktos lėšos laikomos **išankstiniu mokėjimu (avansu)** įskaitomu į būsimas įmokas.

Praktikoje avansas apibrėžiamas kaip išankstinis mokėjimas, kurio paskirtis – apmokėti pagrindinį mokėjimą ar jo dalį. Jis paprastai atlieka mokėjimo funkciją – yra įskaitomas į būsimas įmokas. Be to, yra aiškiai nustatyti sutartiniai įsipareigojimai dėl vykdymo sąlygų ir paslaugos (ar prekių) suteikimo terminų.

Prekių ar paslaugų žetonai

Žetonų platintojo mokestinės prievolės

Vienetas, išplatinęs žetonus, **pripažįsta gautus avansus**.

Pajamas pripažįsta:

- Kai už rinkos kainą parduoda prekes/suteikia paslaugas;
- baigiasi nustatytas žetono galiojimo laikas.

Prekių ar paslaugų žetonai

Žetonų <u>įgijėjo</u> mokestinės prievolės

Vienetas (investuotojas), įsigijęs žetonų, kurie suteikia teisę įsigyti prekių/paslaugų už juose nurodytą sumą, pripažįsta išankstinius mokėjimus (avansą) iki tol, kol faktiškai įsigyja prekes ar paslaugas.

Įsigytų prekių/paslaugų kaina yra išlaidos, faktiškai patirtos **įsigyjant žetonus.**

Žetonai nelaikomi VP ar prekių/ paslaugų žetonais

Žetonų platintojo mokestinės prievolės

Kai ICO metu išleidžiami žetonai, kurie nelaikomi VP ar išankstiniu apmokėjimu už paslaugas, o tik patvirtina lėšų sumokėjimo faktą, nesuteikdami jų savininkams jokių papildomų teisių (t. y. emitentas neįsipareigoja grąžinti žetonų savininkams jų suteiktų lėšų, žetonų savininkai neturės teisės dalyvauti įmonės valdymo procese, reikalauti pelno dalies, gauti palūkanų ar kitokio finansinio atlygio), tai už tokius išplatintus žetonus **surinktos lėšos pripažįstamos juos išleidusio vieneto pajamomis**.

Pajamas iš tokio turto vienetas pripažįsta tada, kai žetonai perleidžiami kitų asmenų nuosavybėn.

Žetonai nelaikomi VP ar prekių/ paslaugų žetonais

Žetonų <u>įgijėjo</u> mokestinės prievolės

Vienetas (investuotojas), įsigijęs žetonų, kurie nėra laikomi VP ar išankstiniais mokėjimais (avansais), pelno mokesčio požiūriu pripažįsta finansinio turto įsigijimą. Įsigyto turto kaina yra išlaidos, faktiškai patirtos įsigyjant žetonus (PMĮ 14 straipsnio 1 dalis).

Žetonų pardavimo pajamų pripažinimas

Pavyzdys Nr. 3

Situacija: Įmonė, vykdanti ICO veiklą, turimą žetoną keičia į kitą žetoną.

Klausimas: Ar toks sandoris laikytinas pardavimo sandoriu pelno mokesčio tikslais?

Atsakymas: Kai įmonė turimą žetoną keičia į kitą žetoną - perleidžia kito asmens nuosavybėn, tai pelno mokesčio tikslais toks sandoris pripažįstamas pardavimo sandoriu. Šiuo atveju apskaičiuojamos turto vertės padidėjimo pajamos (PMĮ 16 straipsnio 1 dalis).

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Virtuali valiuta (kriptovaliuta) ir PVM

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

Virtualioji valiuta

Nereglamentuoti skaitmeniniai pinigai, kuriuos galima naudoti kaip atsiskaitymo priemonę, tačiau šiuos pinigus į apyvartą išleidžia ir garantuoja ne centrinis bankas.

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

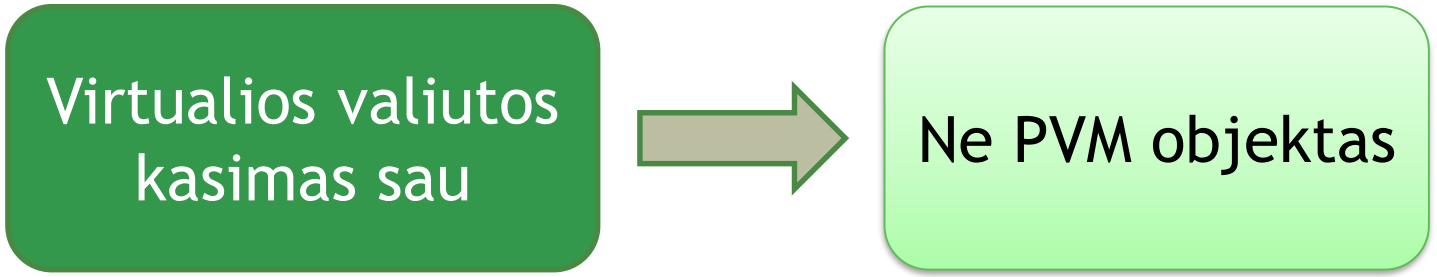

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

Virtualios valiutos „kasimas“ kitam asmeniui

už atlygį

Elektroninė paslauga

PVM objektas

Suteikimo vieta

Apmokestinamajam asmeniui – pagal PVMĮ 13 str. 2 d. 1 punktą.

Neapmokestinamajam asmeniui – pagal PVMĮ 13 str. 15 dalį., 13 (2) straipsnį.

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

Atsiskaitymas virtualia valiuta
(taip pat ir savo „iškasta“)

Ne PVM
objektas

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

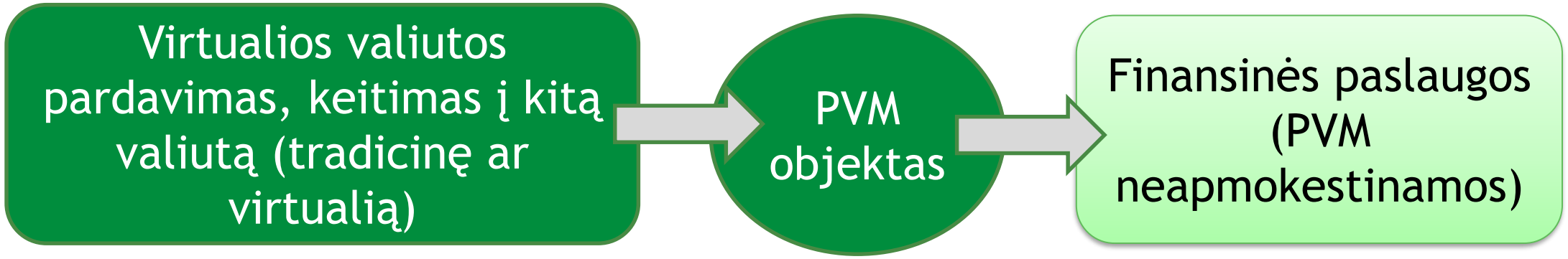

Jei pirkėjas yra apmokestinamasis asmuo PVM mokėtojas, turi teisę pasirinkti skaičiuoti PVM, išskyrus, jie pirkėjas yra pasirinkęs taikyti smulkiojo verslo schemą (SVS) Lietuvoje.
! Pasirinkimas galioja tik paslaugoms suteiktoms Lietuvoje.
(PVMĮ 28 str. 4, 7 dalys)

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(paslaugų suteikimo vieta)

Finansinės paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje, kai pirkėjas:

- apmokestinamasis asmuo įsikūręs Lietuvoje
- neapmokestinamasis asmuo (įsikūręs) gyvenantis Lietuvoje
- neapmokestinamasis asmuo įsikūręs kitoje ES valstybėje narėje

Neapmokestinama PVM

(PVMĮ 28 straipsnis)

→

FR0600

13 laukelis

→

i.SAF PVM5

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

Keičiant virtualiosios valiutos vienetus į tradicines ar kitos rūšies virtualiąsias valiutas, apmokestinamoji vertė yra lygi maržai, t. y. kainos, kurią atitinkamas sandorio vykdytojas sumokėjo įsigydamas valiutą, ir kainos, už kurią jis tą valiutą parduoda savo klientams, skirtumui.

Pavyzdys: Įmonė Lietuvoje įsigijo kriptovaliutos už 1 000 eurų ir ją pardavė Lietuvoje už 1 500 eurų. Kokia pardavimo vertė nurodoma PVM deklaracijoje FR0600?

Apmokestinamoji vertė - **marža**
500 eurų (1 500 – 1 000)

FR0600 13 laukelis – 500 eurų

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(paslaugų suteikimo vieta)

Finansinės paslaugos nelaikomos suteiktomis Lietuvoje ir **nėra PVM objektas**

kai pirkėjas:

apmokestinamasis asmuo įsikūręs kitoje ES valstybėje narėje

apmokestinamasis asmuo įsikūręs trečiojoje šalyje (už ES teritorijos ribų)

neapmokestinamasis asmuo įsikūręs trečiojoje šalyje (už ES teritorijos ribų)

PVMĮ 13 straipsnio 2 ir 14 dalys.

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(paslaugų suteikimo vieta ne Lietuva)

Paslaugų pirkėjas apmokestinamasis asmuo įsikūręs kitoje ES valstybėje narėje → FR0600 ir FR0564 nedeklaruojama

Bet koks asmuo įsikūręs trečiojoje šalyje (už ES teritorijos ribų) → FR0600 20 laukelis

i.SAF duomenys neteikiami

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(finansinių paslaugų PVM atskaita)

PVM neapmokestinamos paslaugos suteiktos Lietuvoje arba kitoje ES

→ PVM atskaita negalima (PVMĮ 62 straipsnis)

Suteiktos už ES teritorijos ribų (trečiųjų šalių apmokestinamiesiems ir neapmokestinamiesiems asmenims)

→ PVM atskaita galima (PVMĮ 58 str. 2 d. 1 punktas)

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(finansinių paslaugų PVM atskaita)

Pavyzdys

Lietuvos įmonė „kasa“ (generuoja) kriptovaliutą ir ją parduoda tik JAV biržai. Įsigyja „kasimui“ reikalingą įrangą, naudoja elektrą. Ar galima patirtų išlaidų pirkimo PVM atskaita?

PVM atskaita galima

- Finansinės paslaugos
- Suteiktos trečiojoje šalyje
- Ne PVM objektas

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(įforminimas PVM sąskaita faktūra)

Virtualios valiutos pardavimo sandoriai įforminami PVM sąskaita faktūra

jei

Paslaugos teikiamos Lietuvoje

Jas teikia Lietuvos apmokestinamasis asmuo ar užsienio apmokestinamasis asmuo per padalinį Lietuvoje

PVMĮ 79 str. 1 d. 1 punktas

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(įforminimas PVM sąskaita faktūra)

PVM sąskaita faktūra išrašoma, kai pirkėjas yra:

- Lietuvos apmokestinamasis ir/ar neapmokestinamasis asmuo
- ES įsikūręs neapmokestinamasis asmuo

! Išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje PVM neskaičiuojamas

Virtuali valiuta (kriptovaliuta)

(įforminimas PVM sąskaita faktūra)

! PVM sąskaita faktūra gali būti **neišrašoma**, kai pirkėjas:

Kitoje ES valstybėje narėje įsikūręs apmokestinamasis asmuo

Už ES (trečiojoje šalyje) įsikūręs apmokestinamasis ar neapmokestinamasis asmuo

Virtuali valiuta (kriptovaliuta) (įforminimas PVM sąskaita faktūra)

Kaip įforminamas virtualios valiutos pardavimas per biržą?

(sudaromi anoniminiai sandoriai)

Birža įsikūrusi Lietuvoje

PVM sąskaita faktūra išrašoma **biržos** vardu

Birža įsikūrusi ne šalies teritorijoje

Ne PVM objektas

PVM sąskaita faktūra neišrašoma

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Žetonai ir PVM

Žetonai

Tai priemonė, naudojama pagal nustatytas priemonės išleidimo sąlygas, suteikianti jo turėtojui leidėjo nustatytas teises.

Žetonų išleidimas nėra PVM objektas

Žetonų rūšys

* Žetonai, prilyginti vertybiniams popieriams
* Žetonai prilyginti virtualiai valiutai
* Žetonai prilyginti kuponams

Žetonai

Žetonas, suteikiantis jo turėtojui teisę gauti žetoną išleidusio asmens pelno, pajamų, turto ir pan. dalį, kurios gavimas yra paprasčiausiai šio žetono turėjimo nuosavybėje rezultatas, o ne rezultatas, atsirandantis dėl žetono panaudojimo ekonominėje veikloje, tai toks žetonas PVM tikslais laikomas:

- vertybiniu popieriumi
- nėra PVM objektas

Žetonai

Žetonas atitinkantis virtualios valiutos apibrėžimą

PVM tikslais laikomas virtualia valiuta

Žetonai

Žetonas suteikia teisę jo turėtojui įsigyti tam tikrą paslaugą, prekę arba naudotis sukurta infrastruktūra.

PVM tikslais laikomas kuponu

Žetonai
(prilyginti kuponams)

Daugiatipis kuponas

Su juo susijusių prekių tiekimo arba paslaugų teikimo vieta ir (arba) už tas prekes ar paslaugas mokėtinas PVM kupono išleidimo metu nėra žinomi

Ne PVM objektas

PVM objektas faktinis prekių (paslaugų) perdavimas

PVMĮ 2 str. 7(1) dalis.

Vienatipis kuponas

Išleidimo metu yra žinomas apmokestinimo PVM režimas, t. y. prekių ir paslaugų suteikimo vieta ir PVM tarifas

PVM objektas

Prilyginama prekių tiekimui/paslaugų teikimui, skaičiuojamas pardavimo PVM

PVMĮ 2 str. 39(1) dalis.

Žetonai

Žetonas nustato tiek teisę gauti tam tikras prekes ir paslaugas, tiek teisę gauti žetoną išleidusio asmens pelno ar pan. dalį, t. y. turi tiek vertybinio popieriaus, tiek kupono požymių.

PVM tikslais laikomas vertybiniu popieriumi

Platinimas už atlygį nėra PVM objektas

Informacija

Daugiau informacijos apie operacijų kriptovaliuta apmokestinimą galite rasti www.vmi.lt > Mokesčių žinynas > Raštai, paaiškinimai > Pridėtinės vertės mokesčio klausimais > 2018 metai > Dėl virtualiųjų valiutų ir pirminio virtualiųjų žetonų platinimo veiklos mokestinių nuostatų paaiškinimo.

Informacija
(apie smulkaus verslo schemą)

VMI interneto svetainėje:

Apie smulkiojo verslo schemos (SVS) Lietuvoje taikymą Lietuvos apmokestinamiesiems asmenims nuo 2025-05-01

VMI *YouTube* kanale patalpintame e. įraše:

PVM registracija nuo 2025 m. gegužės 1 d. Ką turi žinoti kiekvienas, vykdantis veiklą?

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.
- Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040.
- FR0457 forma ir jos pildymo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 įsakymu Nr. 372.
- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas.
- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.
- Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.
- Pasirinkimo skaičiuoti Pridėtinės vertės mokestį deklaravimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. kovo 1 d. įsakymų Nr. VA-26.
- Pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrų duomenų tvarkymo ir pateikimo taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. VA-55.

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

- Mokomieji elektroniniai įrašai skelbiami VMI YouTube kanale.

- Su asmenine informacija galima susipažinti Mano VMI adresu https://www.vmi.lt/mvmi/ arba VMI svetainės skiltyje „Mano VMI“.

Platinti, skelbti, kopijuoti seminarų dalijamąją medžiagą komerciniais tikslais be raštiško
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sutikimo draudžiama